

Marija Nemčenko ir Aušra Vismantaitė-Silva NMK rezidencijos ataskaita

Eame dvi tarpdisciplininio meno kūrėjos, gyvenančios ir dirbančios tarp Lietuvos, Meksikos ir Škotijos. Kuris laikas bendradarbiaujame tiriant bei apmąstant augalų invaziškumą, migracijos temas bei kraštovaizdį kaip identiteto, atminties ir geopolitinių tikrovių, įtampų erdvę. To pasekoje bandome tirti, įsivaizduoti ir siūlyti skirtingus gamtos ateities scenarijus. Nidos Meno Kolonijos rezidencija mums suteikė galimybę kartu mąstyti bei dirbti ne tik viena su kita, bet ir su aplinka, kurioje mes buvome. Neišvengiamai, mūsų pirminiai pokalbiai vyko lauke, santykije su Nidos kraštovaidžiu, kuris ir nulėmė mūsų bendro darbo ateities vizijas.

Pagrindinis rezidencijos tikslas buvo turėti galimybę dalintis idėjomis bei dirbti gyvai, permąstant Neringos gamtą ir besigilinant į istorinius bei politinius kontekstus, kurių fone kūrėsi Neringos kraštovaizdis, matomas šiandieną. Rezidentūros laikotarpiu kėlėme šiuos klausimus: kas lieka užgožta, kai galvojame apie gamtą kaip apie fiksuotą, nacionalinį, kruopščiai prižiūrimą kraštovaizdį? Kaip istoriniai lūžiai ir nutylėtos ar nugramzdintos į užmarštį istorijos dalys persmelkia ir iškreipia peizažo suvokimą? O kas, jei grynas, didingos gamtos kultas yra ne tik kultūriniu, socialiniu ir ekologiniu požiūriu klaidingas, bet netgi žalingas? Pasitekldamos modernybės kaip atskiriančios gamtą nuo kultūros bei Vokiško romantizmo suformuotos gamtos sąvokos, giliai įsišaknijusios Neringoje, kritikas, mes žvelgėme ne tik į esamą juostos kraštovaizdį, bet ir į tai, kaip jis yra reprezentuojamas, kokios istorijos yra pasakojamos. To pasekoje mūsų tyrimas bei besivystantis darbas tapo nagrinėjantis ne tiek patį kraštovaizdį, kiek sematiką, kuri jį formuoja.

Prasidėjus rezidentūros programai Nidos meno kolonijoje mus sudomino tekstai informaciniuose stenduose, muziejuose ir ekspozicijose. Mūsų tyrimo medžiaga taip pat tapo vieši, tuo metu vykę, renginiai, viešų kalbų formatai bei jų turinys renginių metu. Tekstus ir pasakojamąją kalbą nagrinėjome kaip egzistuojantį, autentišką kraštovaizdžio dalį, kuris leidžia apčiuopti šiuo metu veikiančius mąstymo būdus, suformuotus nuo 19a. santykije su Neringoje formuojama gamta bei geopolitiniais įvykiais Lietuvoje ir pasaulyje. Surinkta medžiaga ir jos analizė buvo pristatyta Nidos meno kolonijoje atvirų studijų metu, kurios vyko lapkričio 19-21 d. Renginio metu ir po jo įvykę pokalbiai ir diskusijos su kitais, tuo

metu viešėjusiais rezidentais iš skirtingų pasaulio šalių, leido praplėsti kraštovaizdžio ir atminties klausimus bei skatino surinktą medžiagą kaupti ir tirti plačiau. Ateityje išplėstą medžiagą planuojama publikuoti kritinio straipsnio, iliustruoto mūsų kurtais koliažais, formatu tarptautiniuose leidiniuose kaip kad KAJET Journal, Errands Journal, the Commons Journal, The Funambulist magazine ir kt. Šiuo metu toliau dirbame ties tyrimu, turime kas mėnesinius susitikimus per atstumą, kuriame analizuojame dokumentuotus informacinius stendus bei filmuotą medžiagą.

Ateityje norėtume sukauptą ir aktualizuotą medžiagą bei patį straipsnį dar kartą pristatyti Nidos meno kolonijoje kūrybinių dirbtuvių formatu. Taip pat nuomatomas jos pristatymas rudenį SODAS2123 erdvėje Vilniuje (Programa dar yra tvirtinama)

Šis bendras kūrybinis laikas ir buvimas kartu mums buvo vertingas postūmis į priekį gilinantis į mus jungiančias temas. Dėkojame Nidos savivaldybei ir VDA Nidos meno kolonijai už tyrimui suteiktą visokeriopą paramą.

Marija Nemčenko Aržanych,
Aušra Vismantaitė-Silva